

Koja se godišnja izvješća podnose HNB-u za 2023.

Igor Milinović, mag. oec.

Sukladno čl. 49. Zakona o deviznom poslovanju (Nar. nov., br. 96/03 do 141/22), rezidenti su dužni o određenim poslovima koje su sklopili s inozemstvom izvještavati Hrvatsku narodnu banku (u nastavku teksta: HNB) na godišnjoj razini. O kojim poslovima i na kojim obrascima se izvještava HNB propisano je Odlukom o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja (Nar. nov., br. 103/12 do 10/23–u nastavku teksta: Odluka).
Određeni rezidenti obvezni su predati HNB-u godišnje izvješće za 2023. godinu za usluge obavljene s inozemstvom. Također, rezidenti (privatna nefinancijska društva) dužna su podnijeti godišnje izvješće HNB-u ako su tijekom godine imala ili imaju stanje duga ili potraživanja po kreditnim poslovima s inozemstvom (a nisu odabrana u uzorak). Detaljnije o navedenom u nastavku članka.

1. Tko se smatra rezidentom a tko nerezidentom

Kako bi se utvrdilo tko je obveznik izvještavanja HNB-a, bitno je definirati tko se smatra rezidentom a tko nerezidentom.

REZIDENTOM se, u smislu Odluke, smatraju sljedeće osobe:

- 1) **pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj**, osim njihovih podružnica u inozemstvu
- 2) **podružnice stranih trgovačkih društava** i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj, uključujući i podružnice kreditnih institucija iz druge države članice Europske unije za koje je njezino nadležno tijelo dostavilo obavijest Hrvatskoj narodnoj banci o osnivanju podružnice u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država koje su od Hrvatske narodne banke dobile odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države
- 3) trgovci pojedinci, **obrnici** i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane
- 4) **fizičke osobe s prebivalištem** u Republici Hrvatskoj
- 5) **fizičke osobe bez prebivališta u Republici Hrvatskoj koje borave u Republici Hrvatskoj 12 mjeseci ili dulje**, osim diplomatskih i konzularnih predstavnika stranih zemalja te članova njihovih obitelji i
- 6) **diplomatska, konzularna i druga predstavništva Republike Hrvatske** u inozemstvu koja se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji.

Sve druge osobe koje nisu prethodno navedene smatraju se **NEREZIDENTIMA**.

2. Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom

Predmet izvješćivanja su prihodi koje rezidenti ostvare od usluga obavljenih nerezidentima i rashodi za usluge primljene od nerezidenata te posebne transakcije s inozemstvom.

Sukladno čl. 70. Odluke, obveznici dostavljanja *Godišnjeg izvješća o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom* jesu rezidenti koji zadovolje jedan od sljedećih kriterija:

- 1) ukupan godišnji prihod koji ostvare pružanjem usluga s inozemstvom u iznosu najmanje 100.000 eura ili
- 2) ukupni godišnji rashodi po osnovu primljenih uslugama iz inozemstva u iznosu najmanje 130.000 eura.

Iznimno, rezidenti koji su obvezni HNB-u dostavljati Mjesečno ili Tromjesečno izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom, ne mogu istodobno biti obveznici podnošenja Godišnjeg izvješća o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom.

Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom dostavlja se na obrascu US-GP. Obveznici izvješćivanja dužni su popunjeni obrazac dostaviti HNB-u jedanput godišnje, i to najkasnije do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Stoga

obrazac US-GP za 2023. godinu dostavlja se HNB-u do 31. siječnja 2024. godine.

Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene USLUGA s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom			
Izvješće (prema razdoblju izvještavanja)	Naziv izvješća	Tko je obveznik dostave izvješća	Rok za dostavu izvješća
Godišnje	US-GP (Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom)	Rezidenti koji zadovolje jedan od sljedećih kriterija (a nisu odabrani u uzorak): 1) ukupan godišnji prihod koji ostvare pružanjem usluga s inozemstvom iznosi najmanje 100.000 eura ili 2) ukupni godišnji rashodi po uslugama iz inozemstva iznose najmanje 130.000 eura .	Najkasnije do 31. siječnja 2024. godine za 2023. godinu

Obrazac US-GP i upute za popunjavanje nalaze se na mrežnim stranica HNB-a: <https://www.hnb.hr/h-obrazac-us-gp.docx>

Obrazac US-GP može se dostaviti HNB-u na e-mail: usluge@hnb.hr ili poštom u papirnatom obliku na adresu:

Hrvatska narodna banka
Sektor statistike
Direkcija za opću ekonomsku statistiku
i statistiku odnosa s inozemstvom
Trg hrvatskih velikana 3
10002 Zagreb

3. Godišnje izvješće o kreditnim poslovima s inozemstvom

Kreditnim poslovima smatraju se kreditni poslovi iz članka 11. Zakona o deviznom poslovanju, uključujući i kreditne poslove iz članka 9. stavka 3. točke 2. toga Zakona.

Za izvještajne potrebe razlikuju se:

- 1) kratkoročni komercijalni krediti i
- 2) ostali kreditni poslovi.

Kratkoročni komercijalni krediti za potrebe izvješćivanja obuhvaćaju odgode plaćanja s ugovorenim rokom plaćanja od 8 dana do 12 mjeseci (uključujući i 12 mjeseci), odnosno plaćanja

unaprijed do 12 mjeseci (uključujući i 12 mjeseci), ugovorena izravno između kupca i dobavljača, za robe i usluge, odnosno plaćanje investicijskih radova. Kreditni poslovi koji nisu obuhvaćeni definicijom kratkoročnih komercijalnih kredita smatraju se **ostalim kreditnim poslovima**.

Izvještavanje o kreditnim poslovima **NE obuhvaća** sljedeće oblike dužničko-vjerovničkih odnosa zaključenih između rezidenta i nerezidenta:

- 1) uvjetovane dužničke obveze (jamstva i garancije),
- 2) udjele rezidenta u sindiciranom kreditu koji drugom rezidentu odobrava međunarodni sindikat monetarnih financijskih institucija i
- 3) ulaganja u dužničke vrijednosne papire nerezidentnih izdavatelja u kojima se izvještava u skladu s člankom 26. Odluke.

Sukladno čl. 51. Odluke, obveznici dostavljanja *Godišnjeg izvješća o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom* jesu sva privatna nefinancijska društva koja ne dostavljaju Mjesečno izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom, a tijekom godine imala su ili imaju stanje duga ili potraživanja po kreditnim poslovima s inozemstvom. Godišnje izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom obveznici su dužni **dostaviti HNB na obrascu GOD-INOK do 30. travnja 2024. godine za prethodnu 2023. godinu**.

Godišnje izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom (Obrazac GOD-INOK)		
Tko je obveznik	Kada nastaje obveza	Rok dostave
Privatna nefinancijska društva (koja ne dostavljaju Mjesečno izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom)	Ako su tijekom godine imala ili imaju stanje duga ili potraživanja po kreditnim poslovima s inozemstvom	Do 30. travnja 2024. godine za 2023. godinu

Obrazac GOD-INOK i upute za popunjavanje nalaze se na mrežnim stranica HNB-a: <https://www.hnb.hr/documents/20182/121576/h-uputa-sastavljanje-izvjesca-papirnati-oblik.pdf/acc3564e-e47f-4c19-a150-9fd7561f8236>

Obrazac GOD-INOK može se dostaviti HNB-u na e-mail: inodug@hnb.hr ili poštom u papirnatom obliku na adresu:

Hrvatska narodna banka
Sektor statistike
Direkcija za opću ekonomsku statistiku
i statistiku odnosa s inozemstvom
Trg hrvatskih velikana 3
10002 Zagreb

Bilješke
